

והיה אותו בור מופלג מכותל חצר זה ארבעה טפחים, ומכותל חצר זה ארבעה טפחים, וכשרוצים בני כל חצר למלאות מן הבור, צריכים הם לזרוק משך ארבעה טפחים באויר, ולמלאות.

שורת הדין, שהואיל ומשתמשים בבור בהפלגת ארבעה אין אלו אוסרים על אלו מלהשתמש בבור ולהביא ממנו לחצר המיוחדת לכל אחד, ומשם לביתו.

שאין אדם אוסר על חבירו, כשתשמישו הוא דרך אויר.

אלא, אמרו חכמים לעשות היכר מעט, כדי שלא יבואו להשתמש ברשות משותפת אחרת, בלא עירוב.

ולפיכך: זה מוציא מכותלו לכיוון הבור זיו רחב כל שהוא להיכר, וממלא מן הבור. וזה מוציא זיו כל שהוא, וממלא.

[ראה ציור בעמוד הבא]

ורב יהודה דידיה [שלא משמיה דשמואל] אמר: אפילו מוציא מכותלו קניא [קנה], שאינו ניכר כל כך, סגי.

אמר ליה אביי לרב יוסף הא דאמר רב יהודה, דקנה לתיקון כל שהוא מיהא בעינן, דשמואל היא!

כלומר: משמואל רבו גמר לה, ולא מרב רבו גמר לה.

[ואף שבהדיא אמר רב יהודה משמו של שמואל, קא סלקא דעתין השתא, דאביי שמע להך מימרא כך: אמר רב יהודה: בור שבין שתי חצירות זה מוציא קנה כל שהוא וממלא].

אבל אם מציב פולם ארעי, שיכול לסלקו בקלות — לא נחשב הדבר ששימוש הגג הוא רק שלו אלא עדיין הוא קשור גם עם שימוש של בני רשות הרבים. ונמצא ששתי הרשויות שולטות בו.

והוינן בה: מאי טעמא נחשב הגג כמקום שרשות הרבים שולטת בו, והרי אין לבני רשות הרבים שימוש בגג?

לאו, משום דכיון ד"בתוך עשרה טפחים דהרדי" קיימי רשות המרפסת ורשות הרבים, שלא היתה המרפסת גבוהה עשרה טפחים מרשות הרבים, ונמצא ששתי הרשויות, המרפסת ורשות הרבים נמצאים תוך עשרה טפחים לרשות השלישית, הגג, ומכח זה — אסרן אהרדי. למרות שלמרפסת השימוש הוא נוח, בפתח, ואילו לרשות הרבים אין שימוש בגג.

מתקיף לה רב פפא: ודילמא יש שימוש לבני רשות הרבים בגג, כגון, שרבים מכתפין מניחים עליו ככומתא את כובעיהם, ופודרא את הלבוש הנקרא מעפורת שמעל ראשם, כדי לאוררם.

ולעולם לא נמצאת המרפסת בתוך עשרה טפחים לרשות הרבים, ואין איסור הטילטול למרפסת משום ששתי הרשויות אסרן אהרדי, אלא לפי שהגג שייך בשימוש לבני רשות הרבים.

אמר רב יהודה אמר שמואל:

פג-א בור הנמצא במבוי קטן שבין שתי חצירות [שאינן סמוכות זו לזו, אלא כותל מפריד בין כל חצר לבין מבוי קטן שבו הבור. ואין לכותל פתח לצאת לאותו מבוי, אלא חלון כדי למלאות].

הא אמר שמואל זה מוציא זיו כל שהוא וממלא, וזה מוציא זיו כל שהוא וממלא, ושמעת מינה: טעמא דאפיק [שהוציא] זיו כל שהוא, הוא דשרי למלאות.

הא לא אפיק זיו, אמרינן: אדם אוסר על חבירו דרך אויר, ותיקון כל שהוא בעינן.

וכיון דאמר שמואל זיו "כל שהוא", ולא אמר זיו "רחב ארבעה", ממילא שמעת מינה דאפילו בקניא בעלמא סגי.

תו מפרשינן: ודרב — דאיכא למילף מיניה דאין אדם אוסר על חבירו ואפילו דרך אויר, ואף תיקון כל שהוא לא בעינן, וכדארמין — מחיבא ילפת לה דהכי סבר?

אילימא מהא, דתנן [ומייתנין לה לעיל דף פד ב]:

שתי גוזזטראות זו למעלה מזו, ואינן מכוונות זו כנגד זו. עשו מחיצה — כדי למלאות מן הים שתחת הגוזזטרא — לעליונה, ולא עשו מחיצה לתחתונה, שתיהן אסורות למלאות דרך העליונה עד שיערבו, כיון שאוסרין זה על זה.

ואמר עלה רב הונא אמר רב:

לא שנו שאוסרת התחתונה על העליונה אלא בסמוכה העליונה לתחתונה על פני רוחב הכותל תוך ארבעה טפחים.

אבל במופלגת — לרוחב הכותל — ארבעה טפחים, וצריכה תחתונה להשתמש בעליונה בהפלגת אויר ארבעה, לאו תשמיש הוא, ועליונה מותרת ותחתונה אסורה.

הרי חזינן דסבר רב: אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר, ואפילו תיקון כל שהוא לא

דאי תימא דהא דרב יהודה, דרב היא.

הא אמר רב: אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר, ואפילו תיקון כל שהוא כקנה, לא בעינן.

ומפרשינן: ודשמואל מחיבא?

כלומר: מאיזה מימרא דשמואל למד רב יהודה דשמואל סבר דבעי תיקון כל שהוא אף שמשמש בו דרך אויר?

אילימא, מהא דאמר רב נחמן אמר שמואל [לעיל דף פד ב]: גג הסמוך לרשות הרבים צריך סולם קבוע להתירו, הרי דבני רשות הרבים אוסרים אפילו דרך אויר, שכן בסתם רשות הרבים יש חפופי [גדרות] סמוך לכתלים, ושימוש בני רשות הרבים בגג הוא דרך אויר ארבעה טפחים?

הא ליכא למימר דמהך מימרא גמרה:

כי דילמא כדפריש לה רב פפא לעיל, דמיירי שמשמשין בני רשות הרבים בגג כדרכם, בכומתא וסודרא.

ולפיכך הדרינן בן, ואמרינן:

אלא, אביי ידע שפיר הא דאמר רב יהודה משמיה דשמואל בכור שבין שתי חצירות.

ובא אביי לומר: הא דאמר רב יהודה "אפילו קניא" לא לאיפלוגי אדשמואל בא, אלא לפרשו.

והכי קאמר אביי: הא דרב יהודה דאמר "ואפילו קניא" דשמעת מיניה דאדם אוסר על חבירו דרך אויר, ובעי תיקון מעט, מדשמואל יליף לה, ומהא גמר לה: